

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Τομέας Μετάφρασης του Τμήματος Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας

4^η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΩΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΟΛΟΓΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Θεσσαλονίκη 23, 24 και 25 Μαΐου 2013

Κέντρο Διάδοσης Ερευνητικών Αποτελεσμάτων (ΚΕΔΕΑ) του ΑΠΘ
(οδός 3^{ης} Σεπτεμβρίου)

Οργανωτική Επιτροπή:

Σίμος Γραμμενίδης, Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας
Τιτίκα Δημητρούλια, Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας
Ελπίδα Λουπάκη, Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας
Τώνια Νενοπούλου, Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας
Christiane Jardel-Σουφλερού, Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας

Επιστημονική Επιτροπή

Σίμος Γραμμενίδης, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Τιτίκα Δημητρούλια, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Γιώργος Κεντρωτής, Ιόνιο Πανεπιστήμιο
Τίτα Κυριακοπούλου, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Φρειδερίκη Μπατσαλιά, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Τώνια Νενοπούλου, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Γιώργος Φλώρος, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Γραμματειακή Υποστήριξη

Αναστασία Ιωαννίδου
Ηρακλεία Στροϊκού
Βασιλική Φούφη

Χορηγοί

Πρυτανεία Α.Π.Θ.
Επιτροπή Ερευνών Α.Π.Θ.
ORCO S.A.

Πέμπτη 23 Μαΐου 2013
Πρωινή συνεδρία

8.30 – 9.00	Υποδοχή Συνέδρων – Εγγραφή	
	Αμφιθέατρο 2	
9.00 – 10.00	Έναρξη – 20 χρόνια Τομέα Μετάφρασης του Τμήματος Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Α.Π.Θ. Προεδρείο: Σ. Γραμμενίδης	
10.00 – 10.30	Α. Κόλτσιου-Νικήτα , «Περί μεταφράσεως απολογητικός: Μια βασική διάσταση της χριστιανικής μεταφραστικής γραμματείας»	
10.30 – 11.00	Δ. Χρονόπουλος , «Η μετάφραση στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα από τον XX στον XXI αιώνα»	
11.00 – 11.30	Κ. Κρίτσης, Γ. Φλώρος , «Εικονικά περιβάλλοντα εκπαίδευσης διερμηνέων: IVY - Interpreting in Virtual Reality»	
11.30 – 12.00	Διάλειμμα	
	Προεδρείο: Τ. Νενοπούλου	Προεδρείο: Τ. Δημητρούλια
12.00 – 12.30	Β. Κόρκας , «Το παρόν και το μέλλον της επαγγελματικής μετάφρασης: ο ρόλος του μεταφραστή και η θέση του σε έναν κόσμο που αλλάζει»	Μ. Πολίτης , «Ανασταλτικοί παράγοντες στη διαδικασία διαχείρισης μεταφραστικών δυσκολιών»
12.30 – 13.00	Κ. Κουρούνη , «Ανακαλύπτοντας το μεταφραστικό μας εαυτό με τη χρήση λογισμικού καταγραφής οθόνης»	Ε. Κασάπη, Ε. Νεοφυτίδου, Φ. Κουντή, Μ. Τσολάκη , «Ο παράγοντας “μεταφραστική επιλογή” και η σιωπή του Υποκειμένου απέναντι στη διαγνωστική εκτίμηση νοητικού λεξικού»
13.00 – 13.30	Γ. Δαμασκηνίδης , «Έρευνα Δράσης στη Μετάφραση Πολυτροπικών Κειμένων σε Πέντε Βήματα»	Π. Γάτου , «Μετάφραση και προσαρμογή του ψυχομετρικού εργαλείου «Χαρακτηριστικά Αναποφασιστικότητας στη λήψη επαγγελματικής απόφασης»
13.30 – 14.00		Π. Κριμπάς, Μ. Σφακιανάκη , «Ο βαθμός νομικής δεσμευτικότητας του μεταφράσματος ως παράγοντας διαμόρφωσης της πρόθεσης του νομικού μεταφραστή»
14.00 – 16.30	Διάλειμμα	

Πέμπτη 23 Μαΐου 2013

Απογευματινή συνεδρία

	Αμφιθέατρο 2	Αμφιθέατρο 3
	Προεδρείο: Γ. Φλώρος	Προεδρείο: Ε. Κασάπη
16.30 – 17.00	Ζ. Ρέστα , «Ο χάρτης της εκπαίδευσης διερμηνέων συνεδρίων στην Ελλάδα»	
17.00 – 17.30	Μ. Κοσμίδου, Κ. Μέγαρη, Σ. Σταυρακάκη , «Ταυτόχρονη διερμηνεία και ημισφαιρική εξειδίκευση στις γλωσσικές ικανότητες: Μια πειραματική μελέτη»	Μ. Καπετανίδου , «Η μετάφραση υπό το βλέμμα του κριτικού: ο προβληματισμός της διαχρονικότητας σε μεταφρασμένα κείμενα, μια μελέτη περίπτωσης»
17.30 – 18.00	Α. Βηδενμάιερ , «Οι απαιτούμενες δεξιότητες στη διερμηνεία συνεδρίων και το πρόγραμμα ORCIT»	Β. Δραγάτση , «Η Comtesse de Ségur και οι μεταφράσεις της στην Ελλάδα»
18.00 – 18.30	Διάλειμμα	
	Προεδρείο: Μ. Πολίτης	Προεδρείο: Κ. Κουρούνη
18.30 – 19.00	Κ. Κουκουράκη , «Διερμηνείς και μεταφραστές εν μέσω πολεμικών συρράξεων»	Μ. Salamina , «Η αποδοχή της νεοελληνικής ποίησης στην Ιταλία από τη δεκαετία του '50 μέχρι σήμερα, μέσω της μετάφρασης»
19.00 – 19.30	Σ. Βλαχόπουλος, Π. Τάγκας, Θ. Γκόγκας, Ε. Δογορίτη, Θ. Βυζάς , «ΔΙΔΙ: Τα πρώτα βήματα»	Τ. Λιάνη , «Ψευδεπίγραφος Στέφαν Τσβάιχ: Εξαργυρώνοντας την επιτυχία του 'πιο πολυμεταφρασμένου γερμανόφωνου συγγραφέα»
19.30 – 20.00	Φ. Μπατσαλιά, Ε. Σελλά , «Μεταφραστικές δεξιότητες και διαμεσολαβητική χρήση της γλώσσας»	Ε. Τσιαβού , «Ο Φάουστ I και II του Goethe: Οι μεταφράσεις τους στην Ελλάδα»
20.00 – 20.30	Αικ. Τσαούση , «Στοιχεία προφορικότητας στους υπότιτλους: Οι προτιμήσεις των Ελληνόφωνων θεατών»	Π. Τσιτούρη , «Μεταφράζοντας για το θέατρο: ζητήματα γλώσσας και πολιτισμού»
20.30	Δεξίωση προς τιμή των συνέδρων	

Παρασκευή 24 Μαΐου 2013

Πρωινή συνεδρία

	Αμφιθέατρο 2	Αμφιθέατρο 3
	Προεδρείο: Ε. Λουπάκη	Προεδρείο: Ε. Κασάπη
9.30 – 10.00	Μ. Χριστοφιλοπούλου , «Γλωσσική παρεμβολή»	Χ. Αβραμίδης, Ο. Βαγγέλας, Ε. Γαβριήλ, κ.αλ. , «Το παιδικό τραγούδι «Ήταν ένα μικρό καράβι»: Συγκριτική ανάλυση των αποδόσεων του σε πέντε ευρωπαϊκές γλώσσες»
10.00 – 10.30	Μ. Τσίγκου , «Η τύχη της γλωσσικής ποικιλίας ως φορέα πολιτισμού στη μετάφραση»	Μ. Στυλιανίδου , «Ο Κωστής Παλαμάς ως μεταφραστής: συγκριτολογική ανάλυση δύο ενδεικτικών ποιημάτων»
10.30 – 11.00	Μ. Παπαδήμα, Μ. Πανταζάρα , «Το κύριο όνομα στη μεταφρασμένη λογοτεχνία: το αδιάσειστο ίχνος του Άλλου»	Ε. Λουλακάκη-Moore , ««Με ανάγκαζαν να ασκήσω υπερβολική βία στη γλώσσα μας»: Οι μεταφράσεις των <i>Τεσσάρων Κουαρτέτων</i> στα ελληνικά»
11.00 – 11.30	Διάλειμμα	
	Προεδρείο: Π. Αρβανίτης	Προεδρείο: Μ. Πανταζάρα
11.30 – 12.00	Ρ. Μασλίας , «Το έργο της ορολογίας και το δίλημμα της πολυγλωσσίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση»	Ε. Ληξουργιώτη , «Τοπική Προσαρμογή Εμπορικών Ιστοτόπων: νέες προκλήσεις για το σημερινό μεταφραστή»
12.00 – 12.30	Ο. Seel , «Ορολογία στην εποχή της κρίσης: ένα νέο πολύγλωσσο γλωσσάριο για την οικονομική κρίση στην Ελλάδα»	Μ. Τσούμαρη, Γ. Πετάσης , «Δημιουργία νέου εργαλείου επισημείωσης για μεταφραστική έρευνα και η εφαρμογή του σε δίγλωσσο σώμα κειμένων»
12.30 – 13.00	Β. Μπαμπούρης , «Τα μεταφραστικά φόρουμ στο Διαδίκτυο ως εργαλεία ορολογικής έρευνας και τεκμηρίωσης»	Ρ. Βοσκάκη , «Λεξικό-γραμματική και μετάφραση»
13.00 – 13.30	Κ. Χατζηθεοδώρου , «Μηχανική μετάφραση δομών με υποστηρικτικό ρήμα από τα ιταλικά στα ελληνικά: Η περίπτωση του ιταλικού <i>fare</i> »	Τ. Κυριακοπούλου, Β. Φούφη , «Μετάφραση ονοματικών οντοτήτων: μελέτη και επεξεργασία»
13.30 – 16.00	Διάλειμμα	

Παρασκευή 24 Μαΐου 2013
Απογευματινή συνεδρία

	Αμφιθέατρο 2	Αμφιθέατρο 3
	Προεδρείο: Μ. Παπαδήμα	Προεδρείο: Τ. Δημητρούλια
16.00 – 16.30	Μ. De Rosa , «Η μετάφραση ως ταξίδι αυτογνωσίας»	Ν. Πρατσίνης , «Οι σημειώσεις στη μετάφραση πεζογραφίας προς τα ελληνικά: επισημάνσεις και σκέψεις με βάση τη σύγχρονη βιβλιοπαραγωγή – το περίγραμμα μιας πρώτης προσεγγιστικής μελέτης στο θέμα»
16.30 – 17.00	Β. Τζανακάρη , «Ζητήματα μετάφρασης και διακειμενικότητας στο <i>Who Sings the Nation State?</i> των Judith Butler και Gayatri Spivak»	Μ. Ραψωματιώτη , «Ανάλυση παραπομπών: μια επιστημονομετρική προσέγγιση για τη μετάφραση στην Ελλάδα»
17.00 – 17.30	Κ. Ρασπίτσος , «Μετάφραση και φιλοσοφία. Η περίπτωση του Martin Heidegger»	Β. Γιαννακοπούλου , «Η έννοια του habitus ως μεθοδολογικό εργαλείο για την μελέτη του μεταφραστικού ύφους»
17.30 – 18.00	Γ. Βάρσος , «Η μετάφραση ως μηχανικός συντονισμός: η φιλοσοφία του Ζιλ Ντελέζ και οι επιπτώσεις της στη μεταφραστική θεωρία»	Κ. Χρυσομάλλη-Henrich , «Λογοτεχνία και επιστήμη: Συντακτικά, σημασιολογικά και υφολογικά ζητήματα της μεταφραστικής τους απόδοσης»
18.00 – 18.30		Π. Μυρίλλα , «Γλωσσική ποικιλία στη λογοτεχνική μετάφραση»
18.30 – 20.30	Γενική Συνέλευση της Ελληνικής Εταιρείας Μεταφρασεολογίας	

Σάββατο 25 Μαΐου 2013

Πρωινή συνεδρία

	Αμφιθέατρο 2	Αμφιθέατρο 3
	Προεδρείο: Β. Γιαννακοπούλου	Προεδρείο: Α. Βηνδεμάιερ
9.00 – 9.30	Α. Μαγγίνα , « <i>Καισαρίων</i> και <i>Δαρείος</i> : μια κειμενογλωσσολογική προσέγγιση στη μετάφραση της καβαφικής ποίησης»	Β. Μήσιου , ««Κ' ἐγὼ μήπως δὲν εἶμαι τάχ' ἀντίλαλος;»: η ενασχόληση σύγχρονων ελλήνων ποιητών με τη μετάφραση»
9.30 – 10.00	Γ. Τσατσάνη , «Μεταφράζοντας από τα Λατινικά: το παράδειγμα του Κικέρωνα»	Σ. Κουτράκης, Σ. Μπίκα, Ο. Τσέκρελη , «Η κουλτούρα των γεύσεων στα έργα του Andrea Camilleri ως μέσο πολιτισμικής προσέγγισης δύο λαών»
10.00 – 10.30	Ουρ. Τσιάκαλου , «Φεμινιστική Μετάφραση: Από την Écriture au Féminin Προς μία Queeriture»	Κ. Παλαιολόγος , «Εργαστήριο συλλογικής μετάφρασης ποιημάτων του Κάρλος Βιτάλε παρουσία του ποιητή ή μια εμπειρία άμεσης δημοκρατίας στη μεταφραστική διαδικασία»
10.30 – 11.00	Χ. Μυγδάλη , «Μηχανισμοί καταπίεσης και μηχανές επιθυμίας: Γυναίκες μεταφράστριες στη χούντα»	Π. Χαραλαμπίδου , «Η απόδοση της προτρεπτικής λειτουργίας του πολυσημειωτικού κειμένου στο πλαίσιο της επιχώριας προσαρμογής: Η περίπτωση της οπτικογλωσσικής μεταφοράς»
11.00 – 11.30	Διάλειμμα	
	Προεδρείο: Φ. Μπατσαλιά	Προεδρείο: Κ. Παλαιολόγος
11.30 – 12.00	Μ. Αντωνίου , «Μεταφράζοντας την συναισθηματικότητα. Η περίπτωση Γαλλικής-Ελληνικής»	Σ. Τσούπρου , «Ο Κοσμάς Πολίτης μεταφράζει Σαίξπηρ»
12.00 – 12.30	Α. Ιωαννίδης , «Η δικαστική διερμηνεία στην ελληνική πραγματικότητα»	Β. Σαμπάνη , «Η μεταφρασσιμότητα του χιούμορ σε έργα του Αρκά»
12.30 – 13.00	Φ. Αποστόλου , «Πολιτισμικός διαμεσολαβητής ή διερμηνέας: Απλή διαφορά διατύπωσης ή πολιτική επιλογή»	Ι. Ασαργιωτάκη-Κόρδα , «Σημειολογική-Μεταφραστική προσέγγιση της γελοιογραφίας : η περίπτωση της οπτικής μεταφοράς»
13.00 – 14.00	Στρογγυλό Τραπέζι: «Το μέλλον των Μεταφραστικών Σπουδών στον ελληνόφωνο χώρο» Συμμετέχουν: Τ. Νενοπούλου , Α.Π.Θ. – Α. Αντωνοπούλου , Ε.Κ.Π.Α. – Γ. Φλώρος – Πανεπιστήμιο Κύπρου – Μ. Τσίγκου – Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Συντονίστρια: Τ. Δημητρούλια , Α.Π.Θ.	
	Τελετή Λήξης	

Σημείωση: Οι εργασίες της Συνάντησης θα διεξαχθούν στους χώρους του Κέντρου Διάδοσης Ερευνητικών Αποτελεσμάτων (ΚΕΔΕΑ) του Α (Κόκκινο κτίριο – οδός 3^{ης} Σεπτεμβρίου – δίπλα στη Φοιτητική Λέσχη)

